

Nagovor varuhinje človekovih pravic dr. Zdenke Čebašek-Travnik ob svetovnem dnevu človekovih pravic in premieri dokumentarnega filma o delu policije v romskih skupnostih

---

Spoštovani gospod predsednik republike, spoštovana gospa ministrica, spoštovani gospod direktor policije, cenjeni umetniki in gostje

Današnji dan, ki ga posvečamo varovanju človekovih pravic, nas predvsem opozarja, kako dosti dela nas še čaka na tem področju. Poskušala bom biti čim bolj neposredna, takšna, kot so krivice, ki jih občutijo posamezniki.

Ni dolgo tega, ko me je prizadela novica pod naslovom *Učiteljica s knjigami učenko po glavi*. Ob branju novice, ki se je pojavila v različnih medijih, sem žalostna ugotavljala, kako daleč smo v Sloveniji od tega, da bi človekove pravice bile uresničljive za vse prebivalce naše domovine. Zakaj takšna ugotovitev?

Nasilje se je zgodilo v šoli.

Močnejša oseba je udarila šibkejšo.

Močnejša oseba je bila učiteljica. Ženska.

Žrtev nasilja je bila učenka, deklica stara osem let.

Deklica, ki je rada hodila v šolo.

Deklica, ki je po dogodku potrebovala zdravniško pomoč.

V medijih je bilo objavljeno ime žrtve, torej otroka. Nesprejemljivo, kaznivo.

Deklica, ki je prej rada hodila v šolo, se tja noče več vrniti.

Deklica je doma v romskem naselju.

To vse se je zgodilo v Sloveniji, državi, ki prisega na človekove pravice.

Takorekoč šolski primer tega, kar se ne bi smelo zgoditi:

- telesno kaznovanje otroka,
- socialno izključevanje,
- diskriminacija,
- stigmatizacija,
- razplamteli sovražni govor na forumu medijev, ki so objavili novico.

Tudi ob tej priložnosti bi rada postavila nekaj vprašanj, na katera pričakujem odgovore:

Ali se je takšen dogodek v tej šoli zgodil prvič?

Kakšne ukrepe bodo izvajali v šoli, da se to ne bi nikoli več ponovilo?

Je opomin učiteljici primeren ukrep?

Kdo in kako bo pomagal deklici, da bo prebolela ta dogodek?

Kdo jo bo motiviral, da bo spet rada hodila v šolo?

Prepričana sem, da se tukaj prisotni strinjate, da je opisano nasilje nad romsko deklico nesprejemljivo. In da je enako nesprejemljivo, da se neka malo starejša romska deklica mora poročiti in živeti življenje poročene ženske. In še bolj nesprejemljivo, da državne institucije, ki bi morale poskrbeti zanjo, za poročenega otroka torej, javno izjavljajo, da gre za romske običaje. Bo njim kdo izrekel vsaj opomin? Ali pa bo obveljala njihova »strokovna« ugotovitev, da je vse v mejah sprejemljivega. Zato se ne smemo čuditi, da na forumu enega od medijev še vedno ostajajo zapisani komentarji, ki nas morajo skrbeti enako kot prej omenjena ravnanja.

Govoriti o človekovih pravicah in ne videti njihovih resničnih kršitev, pomeni dvojno zlorabo. Zlorabo tistih, ki so prizadeti zaradi kršitev in hkrati zlorabo tistih, ki si prizadevamo, da do zlorab ne bi prihajalo več.

A bodimo optimisti. Dajmo več možnosti in priložnosti tistim, ki se borijo proti nasilju, proti spolni zlorabi otrok in proti diskriminaciji. Danes so med nami.

Zahvalimo se jim za njihova prizadevanja in uspehe ter jim glasno in jasno ponudimo svojo pomoč za prihodnje.

Dr. Zdenka Čebašek-Travnik
Varuhinja človekovih pravic